

PAMIĄTKOWA TARCZA ZWIĄZKU LEGIONISTÓW POLSKICH ODDZIAŁU PODGÓRZE-PŁASZÓW W ZBIORACH MUZEUM HISTORYCZNEGO MIASTA KRAKOWA

W zbiorach Muzeum Historycznego Miasta Krakowa pod numerem inwentarzowym MHK 2144/III znajduje się cenny eksponat. Jest to tarcza pamiątkowa, odsłonięta w 1930 r. z inicjatywy Oddziału Podgórze-Płaszów Okręgu Krakowskiego Związku Legionistów Polskich, do której są gęsto powbijane gwoździe z wygrawerowanymi nazwiskami. Tarcza została przekazana do zbiorów Muzeum w 1966 r. przez Archiwum Państwowe w Krakowie; wyceniono ją na symboliczną złotówkę.

Idea wykonania tarczy była związana z uczczeniem kompanii strzelców podgórskich, którzy wymaszerowali do walki o wolność w 1914 r. na rozkaz Komendanta Piłsudskiego. Wybór daty jej odsłonięcia nie był przypadkowy. Właśnie w maju 1930 roku mijała 15 rocznica bohaterskiej śmierci dowódcy tej kompanii, kapitana Kazimierza Herwina-Piątki.

Związek Strzelecki w Podgórzu zaczął się organizować pod koniec 1911 r. W jego szeregi wchodził przedstawiciele różnych warstw społecznych; było dużo robotników i studentów. Z początkiem stycznia 1912 r. powołano do życia zarząd w składzie: przewodniczący – Emil Bobrowski, zastępca przewodniczącego – Jan Jaworski, kasjer – Paweł Kepler, sekretarz – Józef Lasoń, członkowie zarządu – Tadeusz Kowalski, Jan Leszczyński, komisja rewizyjna – Franciszek Durek, Kazimierz Herwin-Piątek. Rok później, 4 lutego 1913 r. przedłożono w Starostwie Statut Związku i na jego podstawie dokonano 16 lutego formalnego wyboru władz. Zmiany w zarządzie były drobne: kasjerem został Antoni Wołkowski, a jako członkowie zostali dokooptowani Józef Mazur i Karol Dziekanowski. Siedziba związku mieściła się w Domu Robotniczym przy pl. Serkowskiego 10.

W kwietniu 1913 r. Związek uzyskał pierwszą subwencję od gminy (ówcześnie osobnego, jeszcze nie połączonego z Krakowem) miasta Podgórza na skutek uchwały Rady Miejskiej. Dla potrzeb strzeleckich, przy szczupłości środków, była to kwota poważna: 500 koron. Wspomnijmy, że każdy strzelec musiał sprawić sobie mundur za własne pieniądze. Dlatego też Związek dysponując tymi pieniędzmi zakupywał sukno w firmie Lankosz, zamawiał szycie mundurów u krawca Gawlika i rozkładał strzelcom spłatę na dogodne raty.

Komendant podgórskiej kompanii Kazimierz Piątek, pseudonim Herwin, urodził się 2 marca 1886 r. w Krakowie. Uczęszczał do Gimnazjum św. Jacka, następnie studiował na wydziale filozoficznym Uniwersytetu Jagiellońskiego. Po studiach pracował w krakowskim Muzeum Narodowym, gdzie ostatecznie został mianowany adiunktem etatowym w XI randze. Jako jednoroczny ochotnik, w latach 1910-1911, odbył służbę wojskową w austriackim 13 pułku piechoty, stacjonującym w Krakowie, zwanym pułkiem „Dzieci Krakowskich”. W 1912 r. wstąpił do Związku Strzeleckiego kierowanego przez Komendanta Józefa Piłsudskiego, gdzie ukończył kurs oficerski. Po wybuchu wojny otrzymał austriacką kartę mobilizacyjną, ale nie stawiał się do jednostki, tylko 6 sierpnia 1914 r. wyruszył do boju wraz z 1 kompanią kadrową strzelców Komendanta Piłsudskiego. Dał się poznać jako jeden z najzdolniejszych i najdzielniejszych oficerów I Brygady Legionów Polskich, gdzie dosłużył się stopnia kapitana. 19 maja 1915 r., czasie bitwy pod Konarami, dowodząc V batalionem, został ciężko ranny w głowę, dzień później zmarł. Pochowany został na cmentarzyku legionowym w Pęchowie koło Klimontowa.

Kompania podgórska należała do bardziej wyróżniających się. Składała się z pięciu plutonów, patrolu sygnalizacyjnego i patrolu sanitarnego. Prowadzono kursy, uczono posługiwać się bronią. Szczególnie cenione były ćwiczenia w terenie. Prowadzili je m. in. w Płaszowie, Wieliczce, Borku Fałęckim, Woli Duchackiej, Swoszowicach, Skawinie; w uznaniu za znakomite usypanie okopów w Kobierzynie kompania dostała specjalne wyróżnienie od Komendanta Piłsudskiego.

Z chwilą wybuchu I wojny światowej, mobilizacja strzelców podgórskich dała dobre rezultaty, jakkolwiek wielu z nich zostało powołanych do armii austro-węgierskiej. Pierwszy oddział wyruszył do boju 6 sierpnia 1914 r. pod rozkazy Komendanta Piłsudskiego. Miesiąc później kolejny oddział podgórski zasilili, tym razem, formującą się II Brygadę. W sumie do Legionów Polskich poszło ok. 300 podgórczyków. Ich pamięci poświęcona była okazała tablica z brązu na budynku dawnego magistratu przy Rynku Podgórskim, odsłonięta w 1934 r. Widniała na niej 45 nazwisk poległych bohaterów. Tablica ta, usunięta w czasie II wojny światowej, nie powróciła dotąd na swoje miejsce; prawdopodobnie została zniszczona.

11 maja 1930 roku, w niedzielę, odbyło się „w godzinach przedpołudniowych” odsłonięcie i poświęcenie tarczy pamiątkowej wykonanej staraniem Związku Legionistów Polskich Oddział Podgórze-Płaszów.

Nabożeństwo odbyło się w podgórskim kościele parafialnym pod wezwaniem św. Józefa, przy miejscowym rynku. Przybył Oddział Związku Legionistów Polskich Podgórze-Płaszów, na czele z prezesem Izydorem Lekartem. Z obecnych na uroczystości przedstawicieli władz należy wymienić: wojewodę krakowskiego Mikołaja Kwaśniewskiego, płk Mariana Bolesławicza z Dowództwa Okręgu Korpusu Nr V w Krakowie, kuratora Tadeusza Kupczyńskiego, płk Bernarda Monda z 6 Dywizji Piechoty, naczelnika Wydziału Wojskowego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie Władysława Błażewicza i wielu innych. Przybyli też w imieniu Zarządu Okręgowego Związku Legionistów Polskich: prezes płk Władysław Belina-Prażmowski,

wiceprezes Ludwik Strojek oraz poseł Bolesław Pochmarski. Uroczystość poświęcenia odbyła się na rynku podgórskim. Patriotyczne przemówienie wygłosił wikary podgórskiej parafii ks. Józef Zastawniak. Imieniem Zarządu Okręgowego Związku Legionistów Polskich przemówił wiceprezydent Krakowa Stanisław Klimecki, uczestnik podgórskiej kompanii legionowej z 1914 r. Potem nastąpiła uroczystość wbijania gwoździ. W imieniu premiera Walerego Sławka pierwszy gwoździł wbił wojewoda Mikołaj Kwaśniewski. W czasie uroczystości przygrywała reprezentacyjna orkiestra kolejarzy¹.

Tarcza ma kształt nerkowaty, o wymiarach 130 x 60,5 cm, jest wykonana z drewna lipowego, płaskorzeźbiona. Wieńczy ją czapka legionowa (maciejówka) na amarantowej poduszce ze złotymi chwostami. Brzegi tarczy wyodrębnione, koloru złotego, zdobione w części górnej i dolnej motywem ulistnionych kwiatów róży, częściowo nie zachowanych. Wzdłuż boków tarczy biegnie wypukły napis: „ZW. [IAZEK] LEGJONISTÓW (sic!) POLSKICH – PODGÓRZE PŁASZÓW”. Pole środkowe, barwy czerwonej, wypełnia okazały, biały orzeł w złotej koronie (65 x 39 cm), który ma na piersiach Krzyż Legionowy koloru złotego (15 x 15, 5 cm). Wokół orła gęsto powbijane gwoździe pamiątkowe o kształcie małych tarczek z wygrawerowanymi napisami. Gwoździ jest łącznie 284 sztuki; jeden jest srebrny (z nazwiskiem Jana Szandrowskiego, 2 x 1,8 cm), pozostałe wykonano z białego metalu (2 x 2,1 cm). Na tarczy widoczne jest pięć otworów po brakujących gwoździach.

Na odwrocie tarczy jest wycięty dużymi literami napis: „ZA STARANIEM CZŁONKA FRANCISZKA PIEKARZA/i ŁÓSKO WYKONAŁ JAN SIKORA /RZEŻBIARZ W PODGÓRZU W 1930 r. / PROJEKT WŁASNY”.

W Księgach Adresowych Krakowa z tych lat odnotowywano Jana Sikorę jako „rzeźbiarza” oraz podawano jego adres: ul. Kalwaryjska 70.

Przy rozwiązywaniu imion wygrawerowanych na gwoździach czy przyporządkowaniu nazwisk do różnych instytucji wielce pomocna okazała się Księga Adresowa Krakowa na rok 1932. Poza tym przydatnymi do tego artykułu były dwie prace: Czesław Brzoza, „Kraków między wojnami. Kalendarium 1918-1939”, Kraków 1998 oraz „Kto był kim w Drugiej Rzeczypospolitej”, red. Jacek M. Majchrowski, Warszawa 1994.

Drukiem wytłuszczonym cytowane są napisy na gwoździach, w porządku alfabetycznym, z zachowaniem podziałów poszczególnych słów. Przy końcu spisu podano treść osiemnastu gwoździ, odnoszącą się nie do konkretnych osób, tylko samych instytucji. W nawiasach, drukiem zwykłym, przedstawione zostały informacje uzyskane z wyżej wymienionych publikacji: przede wszystkim rozwiązanie inicjałów imion oraz podanie sytuacji społeczno-zawodowej poszczególnych osób, z czasu fundacji tarczy; w tym ostatnim przypadku odnotowano również ówczesne adresy instytucji, z którymi poszczególni obywatele uwiecznieni na gwoździach byli wtedy związani. Przy niektórych osobach, wyjątkowo, podano także ich późniejsze funkcje.

T. / Andrysik (Tytus Andrysik, zawiadowca przystanku na stacji kolejowej Kraków- Płaszów)

F. / Arkusiewicz (Ferdynand Arkusiewicz, inspektor Dyrekcji Poczty i Telegrafów, ul. Warszawska 3)

K. Arzt (Karol Arzt, radca skarbowy)
F. Aywas / Burmistrz (Franciszek Aywas, burmistrz Wieliczki)

Fr. / Balczarski
Ases. / K. Bałuk (Kazimierz Bałuk, asesor kolejowy)
M. / Barańska (Marcela Barańska, kierowniczka urzędu pocztowego Kraków 15 Kraków-Płaszów, Dworzec 6)
T. / Barański (Tomasz Barański, urzędnik Polskich Kolei Państwowych)

Nadradc. / Pocht i Telegr. / J. Bartyzel
Kom. P. P. W. / Baumann (Wilhelm Baumann, zastępca Komendanta Wojewódzkiego i pierwszy oficer inspekcyjny Policji Państwowej w Krakowie, ul. Siemiradzkiego 24)

J. / Bednarek (Jan Bednarek, urzędnik pocztowy)
Plk. / Belina / Prażmowski / Prezes Zw. / Leg. (plk Władysław Belina-Prażmowski (1888-1938), od grudnia 1929 r. prezes Zarządu Okręgu Krakowskiego Związku Legionistów Polskich, ul. Garncarska 1, przewodniczący Rady Grodzkiej Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem, Rynek Główny 45, prezydent Krakowa (18. 07. 1931-1. 02. 1933))

R. Berent / Kom. P. P. (Roman Berent, podkomisarz Policji Państwowej w Krakowie, kierownik VI Komisariatu, pl. Kolejowy 8)

Bereta J. (Jan Bereta, starszy posterunkowy Policji Państwowej)

F. / Bębenek

Fr. / Bębenek

Dr. T. / Bierczyń / ski (doktor Tadeusz Bierczyński, od 1930 r. poseł na sejm z ramienia Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem)

Birula / Białynicki / L. (Leopold Birula-Białynicki (sic!), dyrektor Państwowego Monopolu Spirytusowego w Krakowie, ul. Fabryczna 13)

Inż. J. Blum (inżynier Józef Blum, urzędnik kolejowy)

Nacz. / S. Błażewicz (prawdopodobnie pomyłka w inicjale imienia, winno być Władysław Błażewicz, naczelnik Wydziału Wojskowego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie, ul. Basztowa 22, sekretarz Wojewódzkiego Zarządu Federacji Polskich Związków Obrońców Ojczyzny, pl. Wszystkich Świętych 4, wiceprezes Zarządu Okręgu Stowarzyszenia Rezerwistów i byłych Wojskowych Rzeczypospolitej Polskiej w Krakowie, ul. Lubicz 13)

Dr. Z. / Bocheński (doktor Zygmunt Bocheński, sędzia Sądu Apelacyjnego w Krakowie, ul. Grodzka 52)

Pułk. / Bolesławicz (pułkownik Marian Bolesławicz, z Dowództwa Okręgu Korpusu nr V w Krakowie, ul. Stradom 14)

Adj. S. / Bommer

Dr. / O. Bujwid (doktor Odo Bujwid, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego, prezes honorowy Zarządu Okręgu Rezerwistów i byłych Wojskowych Rzeczypospolitej Polskiej w Krakowie, ul. Sławkowska 30)

Sędzia / J. Burato / wski (Józef Buratowski, sędzia Sądu Okręgowego w Krakowie, ul. Grodzka 52)

M. / Butrymo / wicz

Inż. J. / Bystrza / nowski (inżynier Jan Bystrzanowski, Naczelnik Wydziału Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Krakowie, pl. Matejki 12)

Inż. J. / Chmaj

Inż. M. / Chmielewski (inżynier Marian Chmielewski)
Dr. M. / Chodyniecki (doktor Michał Chodyniecki, sędzia Sądu Grodzkiego w Krakowie, ul. Grodzka 52)

Dr. J. / Chojnacki (doktor Józef Chojnacki, urzędnik Dyrekcji Okręgowej Polskich Kolei Państwowych w Krakowie, pl. Matejki 12)

Dr. St. / Ciechanows / ki / Prof. (doktor Stanisław Ciechanowski, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego)

L. / Cora

Kom. P. P. / M. Cygan (Michał Cygan, komisarz Policji Państwowej)

J. / Cydyło

Z. / Czopikówna

Insp. J. / Czupryna (inspektor Julian Czupryna, naczelnik stacji kolejowej Kraków-Płaszów)

Dr. Fr. / Danikiewicz (doktor Franciszek Danikiewicz, Naczelnik Sądu Dzielnicy XXII (Podgórze), sędzia Sądu Okręgowego w Krakowie, ul. Grodzka 52)

C. / Darowska

J. / Darowski

J. / Darowski / Dyr. K. O.

St. / Darowski

T. / Darowski

W. / Darowski

Posel M. / Dąbrows / ki (Marian Dąbrowski (1878 - 1958), redaktor i wydawca „Ilustrowanego Kuryera Codziennego” ul. Wielopole 1, od 1928 r. poseł na sejm z ramienia Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem)

Przem. A. / Dembiński

Dr. A. / Dembowski (doktor Adam Dembowski, sędzia Sądu Grodzkiego w Krakowie, ul. Grodzka 52)

Dyr. / I. K. C. / K. Dobija (Kazimierz Dobija, dziennikarz, dyrektor „Ilustrowanego Kuryera Codziennego”, ul. Wielopole 1)

R. / Dobosz

Dr. L. / Drożdżewicz

T. / Drożyński (Tadeusz Drożyński, maszynista kolejowy)

Inż. J. / Drzewicki (inżynier Jan Drzewicki, emerytowany funkcjonariusz kolejowy)

Inż. H. / Dubeltowicz (inżynier Henryk Dubeltowicz, dyrektor Elektrowni Miejskiej w Krakowie, ul. Dajwór 27)

Inż. H. / Dudek / Dyr. (inżynier Henryk Dudek, dyrektor Dyrekcji Robót Publicznych w Krakowie, Rynek Główny 35-pałac „Krzysztofor”))

J. / Dunikowski / nacz. (Jan Dunikowski, urzędnik Magistratu)

Inż. K. / Dutczyński / Prez. Pocht. i Tel. (inżynier Kazimierz Dutczyński, emerytowany prezes Dyrekcji Pocht i Telegrafów w Krakowie, ul. Warszawska 3)

Dr. E. / Dworzański (doktor Emil Dworzański, sędzia Sądu Okręgowego w Krakowie, ul. Grodzka 52)

Inż. L. / Dyduch (inżynier Ludwik Dyduch, dyrektor Fabryki WYROBÓW ŻELAZNYCH I WAGONÓW „L. Zieleniewski Spółka Akcyjna” w Krakowie)

A. / Dygat

Przem. S. / Dzidziniewicz

Asyst. J. / Dziób

T. / Epstein (Tadeusz Epstein, wiceprezes Związku Przemysłowców w Krakowie, ul. Szpitalna 15, prezes Izby Przemysłowo-Handlowej ul. Długa 1)

Dr. T. / Federowicz / Dyr. Kas. / Oszcz. (Tadeusz Federowicz, dyrektor Miejskiej Kasy Oszczędności w Krakowie, ul. Szpitalna 15)

J. / Fieldorf (Józef Fieldorf, (1891-1962), starszy asesor Dyrekcji Okręgowej PKP w Krakowie, ul. Bosacka 26, brat legendarnego generała Augusta Fieldorfa „Nila”)

J. / Florkowski
Ases. A. / Franaszek

Vice dyr. W. / Gaertner (Władysław Gaertner, wicedyrektor Izby Przemysłowo-Handlowej, ul. Długa 1)

J. / Gagattek

Dyr. Fabr. / Gajdecki / T. (Tadeusz Gajdecki, dyrektor Państwowej Fabryki Wyrobów Tytoniowych w Krakowie, ul. Dolnych Młynów 8-10)

L. / Gałuszka

W. / Gałuszka

Adj. E. / Gdowski

Inż. F. / Gisman (inżynier Ferdynand Gisman, wicedyrektor Dyrekcji Okręgowej Polskich Kolei Państwowych w Krakowie, pl. Matejki 12)

L. / Głowczyk

Baron Goetz / Okocimski / J. (pisane też Götz-Okocimski, szambelan papieski, honorowy prezes Związku Przemysłowców, ul. Szpitalna 15 oraz Towarzystwa Ekonomicznego w Krakowie, ul. Długa 1)

Dr. / A. Golba (doktor Andrzej Golba, referent Dyrekcji Poczty i Telegrafów w Krakowie, ul. Warszawska 3)

Dr. / Z. Gołąb

Nacz. W. / Gorzecki (Włodzimierz Gorzecki, Naczelnik Wydziału Osobowego Dyrekcji Okręgowej Polskich Kolei Państwowych w Krakowie, pl. Matejki 12)

Dr. U. / Gorzemski (doktor Ulryk Gorzemski, sędzia Sądu Okręgowego w Krakowie, ul. Grodzka 52)

Inż. J. / Gostwicki (inżynier Julian Gostwicki, prezes Dyrekcji Poczty i Telegrafów w Krakowie, ul. Warszawska 3)

S. / Góra

Inż. A. / Grabczak (inżynier Andrzej Grabczak, zastępca naczelnika Wydziału Mechanicznego Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Krakowie, pl. Matejki 12)

Apt. W. / Grabowski (Wincenty Grabowski, emerytowany aptekarz)

Prez. J. / Greger (Józef Greger, prezes Izby Skarbowej w Krakowie, ul. Skarbowa 1)

Dr. R. / Grodecki (doktor Roman Grodecki, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego)

Dyr. / Inż. M. / Gromowski / P. K. P
Asyst. J. / Gumuła

Hebda J.

Dr. R. / Holländer (doktor Roman Holländer, sędzia Sądu Okręgowego w Krakowie, ul. Grodzka 52)

M. Huber

J. / Hubicki

E. / Janiszewski

A. / Jawornic / ka

Dr. F. / Jaworski (doktor Florian Jaworski, sędzia Sądu Okręgowego w Krakowie, ul. Grodzka 52)

Wł. / Jaworski

Dr. / J. Jek (doktor Jan Jek, sędzia Sądu Okręgowego w Krakowie, ul. Grodzka 52)

Dr. K. / Kalczyński / Prokur.

Dr. M. / Kaplicki (doktor Mieczysław Kaplicki lekarz, prezes Zarządu i Komendy Okręgu Nr V Związku Strzeleckiego (ul. Floriańska 14), prezes Rady Wojewódzkiej Bezpартijnego Bloku Współpracy z Rządem (ul. Św. Marka 8), późniejszy prezydent Krakowa (16.02.1933-17.01.1939))

L. / Karliński (Leon Karliński (1863-1943), emerytowany minister kolei żelaznych w gabinecie Wincentego Witosa w 1923 r.)

T. / Kaznowski

Dr. St. / Klimecki (doktor Stanisław Klimecki, adwokat, członek Rady Miejskiej wiceprezydent Krakowa, na początku II wojny (2-20 września 1939 r.) pełniący obowiązki prezydenta Krakowa)

Dr. A. / Kłodziński / Prof. (doktor praw Abdon Jan Kłodziński, profesor nadzwyczajny historii prawa polskiego Uniwersytetu Jagiellońskiego)

L. / Kolak (Ludwik Kolak, kierownik Oddziału 1 (osobowego) Dyrekcji Poczty i Telegrafów w Krakowie, ul. Warszawska 3)

W. Komusiński / Podinsp. P. P. (Włodzimierz Komusiński, podinspektor Policji Państwowej)

H. / Kopytkie / wicz (Henryk Kopytkiewicz, kierownik Oddziału 8 (administracji i eksploatacji telefonu i telegrafu) Dyrekcji Poczty i Telegrafów w Krakowie, ul. Zacisze 7)

Dr. L. / Korczyński / ki / Prof. (doktor Ludomił Korczyński, emerytowany lekarz, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego, balneolog, zasłużony dla polskiego zdrojownictwa)

Inż. / Kornecki / Polaczek / T. (inżynier Tadeusz Polaczek-Kornecki, dyrektor Krakowskiej Miejskiej Kolei Elektrycznej, ul. Św. Wawrzyńca 15)

M. / Kosiba

Dr. K. / Kostanecki (doktor Kazimierz Kostanecki, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego, w latach 1929-1934 prezes Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie, ul. Sławkowska 17)

A. / Kościsz

I. Kozioł

L. Kozioł

Inż. / F. Kramer (inżynier Feliks Kramer, emerytowany starszy radca Dyrekcji Kolei Państwowych w Krakowie, pl. Matejki 12)

P. / Krasulski (Piotr Krasulski, funkcjonariusz kolejowy)

Inż. / P. Król (inżynier Piotr Król, przemysłowiec)

S. / Królikowski

Dr. W. / Kryształ / wicz (doktor Wincenty Krzyształowicz (sic!), naczelnik Wydziału Kontroli Dochodów Dyrekcji Okręgowej Polskich Kolei Państwowych w Krakowie, pl. Matejki 12)

J. / Krzak

Dr. J. / Krzyżanowski / wiceprez. / Sądu A. (doktor Józef Andrzej Krzyżanowski, wiceprezes Sądu Apelacyjnego w Krakowie, ul. Grodzka 52)

Dr. T. / Kupczyński / Kurator (doktor Tadeusz Kupczyński, kurator Kuratorium Okręgu Szkolnego Krakowskiego, ul. Wielopole 19)

Dr. M. / Kwaśniewski / Wojewoda (doktor Mikołaj Kwaśniewski, wojewoda krakowski w latach 1929-1935, Urząd Wojewódzki w Krakowie, ul. Basztowa 22)

Przem. J. / Kwiatkow / ski (Jan Kwiatkowski, kupiec i przemysłowiec)

J. / Lachmayer (Józef Lachmayer, urzędnik pocztowy)

Dr. I. / Landau / wiceprez. / Krakowa (doktor Ignacy Landau, adwokat, członek Rady Miejskiej, wiceprezydent Krakowa)

Prof. K. / Laszczka (Konstanty Laszczka, artysta-rzeźbiarz, profesor Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, rektor tejże uczelni w latach 1929-1931)

I. Lekart / Prezes Odd. / Leg. (Izydor Lekart, prezes Oddziału Podgórze-Płaszów Okręgu Krakowskiego Związku Legionistów Polskich, zorganizowanego w 1929 r., ul. Lwowskiej 2)

M. / Lelkowska

J. / Lisiński

K. / Londoński (Kornel Londoński, wicedyrektor urzędu pocztowego w Krakowie)

S. / Łątka (Stanisław Łątka, funkcjonariusz kolejowy)

Łośko M.

Apt. K. / Łuczko (aptekarz Karol Łuczko, właściciel apteki, członek Rady Miejskiej, honorowy i rzeczywisty prezes Gremium Aptekarzy Małopolski Zachodniej, ul. Grodzka 26, prezes Okręgu Krakowskiego Polskiego Powszechnego Towarzystwa Farmaceutycznego, dyrektor Podgórskiej Komunalnej Kasy Oszczędności, ul. Józefińska 18, wiceprezes Krakowskiego Towarzystwa Miłośników Historii Medycyny, ul. Wolska 6, były członek Rady Miejskiej Podgórze)

Dr. R. / Łuczko (doktor Roman Łuczko, sędzia Sądu Okręgowego w Krakowie, ul. Grodzka 52)

Dr. St. / Łukasik (doktor Stanisław Łukasik, profesor gimnazjalny, prezes Powiatowego Zarządu Federacji Polskich Związków Obrońców Ojczyzny, ul. Św. Filipa 25)

Dr. / J. Macko

A. / Madej (Adolf Madej, piekarz, ul. Rękawka 27)

Dyr. E. / Makowski (Edmund Makowski, dyrektor Oddziału Banku Polskiego w Krakowie, ul. Basztowa 21)

Komdt. J. / Maleszewski

F. / Malinowski

Starosta / Małaszyń / ski P. (Piotr Małaszyński, starosta grodzki krakowski, ul. Zacisze 1, późniejszy wice-wojewoda krakowski)

Dr. B. / Markiewicz / wicepr. / S. A. (doktor Brónisław Markiewicz, wiceprezes Sądu Apelacyjnego w Krakowie, ul. Grodzka 52)

F. / Maślanka

Dr. H. / Matus (doktor praw Henryk Matus, kwesor Uniwersytetu Jagiellońskiego)

Dr. J. / Mazurkie / wicz (doktor Józef Mazurkiewicz, naczelnik Wydziału Ogólnego Izby Skarbowej w Krakowie, ul. Skarbowa 1)

B. / Mączkowa

W./ Mendocha (Władysław Mendocha, urzędnik kolejowy)

Dr. W. / Michałowski

Dr. J. / Michoń

Dr. J. / Mikosz / Wice Wojew. (doktor Jan Mikosz, emerytowany wice-wojewoda krakowski)

Inż. M./ Miśniakie / wicz (inżynier Marian Miśniakiewicz, zastępca naczelnika Wydziału Drogowego Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Krakowie, pl. Matejki 12)

Z. / Mitkowski (Zygmunt Mitkowski, funkcjonariusz kolejowy)

J. / Momczano / wski

W. / Momot (Wincenty Momot, urzędnik kolejowy)

Pułk. / B. Mond (pułkownik Bernard Mond (1887-1957), dowódca piechoty dywizyjnej 6 Dywizji Piechoty, od 1933 generał brygady)

Dr. St. / Müller (doktor Stanisław Müller, wice-prokurator Sądu Okręgowego w Krakowie, ul. Grodzka 52)

Dr. / Z. Nagaj

Mjr. L. / Naimski / Prezes Z. / Z. S (major Ludwik Naimski, Komendant (Prezes) Zarządu i Komendy Okręgu Nr V Związku Strzeleckiego w Krakowie, ul. Floriańska 14, jeden z oficerów do prac przysposobienia wojskowego w dyspozycji dowódcy Okręgu Korpusu Nr V w Krakowie)

Dr. Ks. J./ Niemczyń / ski (ksiądz doktor Józef Niemczyński (zm. 1946 r.), długoletni proboszcz parafii Świętego Józefa w Pogórze, Rynek Podgórski 8, kanonik katedralny, członek Rady Miejskiej)

J. / Nowak

J. / Nowakows / ka

Inż. E. / Nowakowski (inżynier Eugeniusz Nowakowski, inspektor Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w Krakowie, ul. Dunajewskiego 3)

M. / Nowaków / na

Dr. B. / Nowiński

Dr. T. / Orzelski (doktor Tadeusz Orzelski, profesor Państwowej Szkoły Przemysłowej, Aleja Mickiewicza 5)

Dr. W. / Osiecki

Dr. W. / Ostrowski / wiceprezd. / Krakowa (doktor Witold Ostrowski, członek rady Miejskiej, wiceprezydent Krakowa, przewodniczący Sekcji Związków Zawodowych Rady Grodzkiej Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem, Rynek Główny 45)

Inż. / Palimają / czyński (Józef Palimaczyński, dyplomowany inżynier kolejnictwa, naczelnik Oddziału Mechanicznego stacji Kraków-Płaszów Dyrekcji Okręgowej Polskich Kolei Państwowych w Krakowie, pl. Matejki 12)

Dr. J./ Palmrich / wicepr. / Sądu O. (doktor Jan Palmrich, wiceprezes Sądu Okręgowego w Krakowie, ul. Grodzka 52)

Dr. St. / Pałkowski (doktor Stanisław Pałkowski, kierownik Działu Ogólnego Wydziału Osobowego Dyrekcji Okręgowej Kolei państwowych w Krakowie, pl. Matejki 12)

T. / Pasiut (Teofil Pasiut, urzędnik kolejowy)

A. / Piekarz

Fr. / Piekarz

Z. / Pieszczoch (Zygmunt Pieszczoch, maszynista kolejowy)

Dr. / A. Pilch (doktor Antoni Pilch, naczelnik Wydziału

Weterynarii Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie, ul. Basztowa 22)

Kom. P. P. / S. Pilch (Stanisław Pilch, emerytowany inspektor i komendant Policji Państwowej)

Dr. H. / Pisek (doktor Henryk Pisek, lekarz)

Posł. Prof. / Pochmars / ki (Bolesław Pochmarski (1883 -1945), profesor gimnazjalny, od 1928 r. poseł na Sejm z ramienia Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem)

F. / Podgórze / ski (Ferdynand, starszy asystent kolejowy)

Dr. E. / Podkówa (doktor Emil Podkówa, naczelnik Wydziału Ogólnego (Prezydialnego) Kuratorium Okręgu Szkolnego Krakowskiego, ul. Wielopole 19)

E. Pokorny

Dr. Pos. K. / Polakiewicz / z (doktor Karol Polakiewicz (1893 - 1962), od 1928 r. poseł na sejm z ramienia Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem)

Kom. P. P. F. / Prokop (Franciszek Prokop, komisarz Policji Państwowej, zastępca Komendanta Policji Państwowej na Miasto Kraków, ul. Siemiradzkiego 24)

Dr. / Wł. Pykosz (doktor Władysław Pykosz, naczelnik Wydziału IV (Akcyz i Monopolów Państwowych) Izby Skarbowej w Krakowie, ul. Skarbowa 1)

J. / Pytel (do inicjału imienia doskrobane lekko: „ózeł”)

Kom. P. P. / Z. Rachwał

Dr. R. / Radzyński / Prezes Zw. / Leg. (doktor Rudolf Radzyński, wicedyrektor Izby Przemysłowo-Handlowej w Krakowie (ul. Długa 1), prezes Oddziału Krakowskiego Związku Legionistów Polskich, Wawel 9, radny miasta Krakowa)

J. / Rojewski (Józef Rojewski, funkcjonariusz kolejowy)

Dyr. Banku / P. Rokosz (Piotr Rokosz, dyrektor Banku Gospodarstwa Krajowego Oddział w Krakowie, Rynek Główny 47)

Senator / Inż. K. Rolle / Prezydent / Krakowa (Karol Rolle (1871 - 1954), prezydent Krakowa 19.6.1926 - 10.7.1931, od 1928 r. senator z ramienia Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem)

Dr. M. / Rostworowski / Prof. (doktor praw Michał Rostworowski, emerytowany profesor prawa politycznego ogólnego i polskiego tudzież prawa narodów Uniwersytetu Jagiellońskiego)

W. / Ruszkiewi / cz (Władysław Ruszkiewicz, radca Dyrekcji Poczty i Telegrafów w Krakowie, ul. Warszawska 3)

L. / Ruszkowski (Ludwik Ruszkowski, skarbnik Zarządu Okręgu Krakowskiego Związku Legionistów Polskich, ul. Garncarska 1)

Nacz. st. / J. Rzebiak (Józef Rzebiak, naczelnik stacji)

Dr. L. / Schneider / wiceprez. / Krakowa (doktor Ludwik Schneider, członek rady Miejskiej, wiceprezydent Krakowa, prezes Towarzystwa Strzeleckiego (Bractwa Kurkowego), ul. Lubicz 16)

Dr. A. / Schwarz (doktor Adolf Schwarz, wiceprokurator Sądu Apelacyjnego w Krakowie, ul. Grodzka 52)

Dr. J. / Seruga

Inż. L. / Sewerin (Ludwik Severin (sic!), inżynier, naczelnik Wydziału Mechanicznego Dyrekcji Okręgowej Polskich Kolei Państwowych w Krakowie, pl. Matejki 12)

J. / Siciński (Józef Siciński, ślusarz kolejowy)

J. / Sidor

Dr. M. / Siedlecki (doktor Michał Siedlecki, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego)

St. / Sikora

Rest. M. / Sikorski (restaurator Marian Sikorski, kupiec, Rynek Podgórski 11)

J. / Siwek (za inicjałem imienia doskrobane lekko: „ózeł”)

Inż. P. / Skoczył

Z. / Sławek

Pulk. / W. Sławek / Prez. Min. (pułkownik Walery Sławek (1879-1939), jeden z najbliższych współpracowników Marszałka Józefa Piłsudskiego, trzykrotny premier (prezydent ministrów), po raz pierwszy: 29.03.-23. 08.1930 r., poseł na sejm, prezes Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem)

Mgr. J. / Sławikowski (Józef Sławikowski, magister, naczelnik Wydziału Finansowego Dyrekcji Okręgowej Polskich Kolei Państwowych w Krakowie, pl. Matejki 12)

Mjr. / Słupecki St. (Stanisław Słupecki, major Wojska Polskiego)

Sobejko St.

J. / Sobik (Józef Sobik, srebrnik, ul. Szpitalna 1)

K. / Sobik (Kazimierz Sobik, cyzeler, Rynek Podgórski 4), (następnie istniała przy ul. Na Gródku 2a firma: „Wytwórnia Wyrobów Artystycznych z srebra i brązu (sic!) Józef i Kazimierz Sobik”)

R. / Sopiński (Roman Sopiński, asesor kolejowy)

Nacz. st. / J. Sosin

J. / Stańda (Jan Stańda, kapitan Wojska Polskiego, przydział: służba administracyjna 8 Pułku Ułanów Ks. Józefa Poniatowskiego, jako płatnik)

F. / Stańkowski (Feliks Stańkowski, naczelnik Sekretariatu Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie, ul. Basztowa 22)

Dr. E. / Stapor (doktor Emil Stapor, wice-prokurator Sądu Apelacyjnego w Krakowie, ul. Grodzka 52)

H. / Stefański

L. Strojek / redakt. (redaktor Ludwik Strojek, zastępca dyrektora Archiwum Aktów Dawnych Miasta Krakowa, ul. Sienna 16, wiceprezes Zarządu Okręgu Krakowskiego Związku Legionistów Polskich, ul. Garncarska 1)

Adj. K. / Strusiewicz (Kazimierz Strusiewicz, urzędnik kolejowy, Dworzec 4)

Inż. J. / Strzałkow / ski (inżynier Jan Strzałkowski, referent pocztowy)

Dr. R. / Stühr (doktor Rudolf Stühr (sic!), sędzia Sądu Okręgowego w Krakowie, ul. Grodzka 52)

Dr. / Styczeń / S. (doktor Stanisław Styczeń, naczelnik Wydziału Administracyjnego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie, ul. Basztowa 22)

Inż. D. / Syryjczyk

Dr. M. / Szablowski (doktor Mieczysław Szablowski, naczelnik wydziału Izby Skarbowej, ul. Skarbowa 1)

Jan / Szandrowski / P. K. P. (to jedyny gwóźdź, który ma dwie punce: znak urzędu probierczego w Krakowie obowiązujący od 1921 r. [ował z głową kobiety w chustce ujętej z lewej cyfrą 3, tj. próbą srebra, z prawej literą K] oraz punca imienna wykonawcy [w prostokacie litery „IW”])

Dr. E. / Szanzer (doktor Edward Szanzer (sic!), zastępca przewodniczącego Sądu Pracy w Sądzie Grodzkim w Krakowie, ul. Grodzka 52)

F. / Szczepanik

Tr. / Szczepanik

J. /Szelichowski (Józef Szelichowski, zastępca naczelnika stacji)

Dr. J. / Szwarzenberg / Czerny Prezes / Sądu Okr. (doktor Jan Szwarzenberg-Czerny, prezes Sądu Okręgowego w Krakowie, ul. Grodzka 52)

Dr. J. / Szymano / wicz (doktor Józef Szymanowicz, lekarz, docent Uniwersytetu Jagiellońskiego)

I. / Ściborowski (Ignacy Ściborowski, funkcjonariusz kolejowy)

K. /Ślęzak (Karol Ślęzak, kolejowy urzędnik techniczny)

A. / Ślizowski (Antoni Ślizowski, kierownik parowozu)

I. / Świerkosz

Dr. M. / Świgost (Michał Świgost, doktor praw, urzędnik kolejowy, sekretarz Towarzystwa Katolickich Właścicieli Realności, ul. Karmelicka 15)

Dr. J. / Tokarz (doktor Jan Tokarz, prokurator Sądu Apelacyjnego w Krakowie, ul. Grodzka 52)

Dr. J. / Tokarz (sic! drugi gwóźdź z takim samym napisem)

K. / Ujejski

F. / Wachal (Fortunat Wachal, urzędnik pocztowy, ul. Różana 15)

Dr. T. / Walicki (doktor Tadeusz Walicki, naczelnik Wydziału Bezpieczeństwa Publicznego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie, ul. Basztowa 22)

Dr. J. / Waligóra (doktor Jan Waligóra, emerytowany radca kolejowy)

L. / Wamsiedl

Dr. / J. Wątor

M. / Wiecheć (Michał Wiecheć, starszy asystent kolejowy)

Dr. P. / Wielgus / wiceprez. / m. Krako / wa (doktor Piotr Wielgus, adwokat, członek Rady Miejskiej, wiceprezydent Krakowa)

Dr. J. / Windakiewicz (doktor Józef Windakiewicz, prezes oddziału Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej w Krakowie, Rynek Główny 30, prezes Towarzystwa Prawniczego w Krakowie)

Dr. J. / Windakie / wicz (sic! drugi gwóźdź z takim samym napisem)

Dr. St. / Windakie / wicz (doktor filozofii Stanisław Windakiewicz, profesor historii literatury polskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego)

C. / Wiśniewski

I. / Włodek

Starost. A. / Wolaniecki (Andrzej Wolaniecki, kierownik Oddziału Politycznego Wydziału Bezpieczeństwa Publicznego i Prasy Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie, ul. Basztowa 22, późniejszy starosta grodzki-od 1936 r.)

K. / Wrońska

Dr. St. / Wroński

W. / Wyderka (Władysław Wyderka, urzędnik pocztowy)

Min. A. / Zaleski (August Zaleski, minister spraw zagranicznych w latach 1926-1932)

T. Zasławski

Ks. J. / Zastawniak (ksiądz Józef Zastawniak, wikary parafii św. Józefa w Podgórzu, Rynek Podgórski 8)

W. / Zbijewski (Władysław Zbijewski, emerytowany urzędnik kolejowy)

Inż. L. / Zgliński (inżynier Leonard Zgliński, urzędnik techniczny Elektrowni Miejskiej w Krakowie, ul. Dajwór 27)

J. / Ziemba

Dr. R. / Ziemba / wice prok. (doktor Roman Ziemba, wice-prokurator Sądu Okręgowego w Krakowie, ul. Grodzka 52)

J. / Ziembaczew / ski (Julian Ziembaczewski, asesor kolejowy)

Dr. / Fr. Zoll / Prof. U. J. (doktor praw Fryderyk Zoll, profesor prawa cywilnego na ziemiach polskich Uniwersytetu Jagiellońskiego, członek Rady Miejskiej)

A. / Zuber

J. Zydek

Dow. 5. Dyw. / Samoch. (Dowództwo 5 Dywizjonu Samochodowego, ówczesny dowódca ppłk Felicjan Madeyski)

Dow. / 5. Pułku / Art. Ciężk. (Dowództwo 5 Pułku Artylerii Ciężkiej, ówczesny dowódca płk Wincenty Edward Cybulski)

Fab. Cem. / B. Liban / Ska (Fabryka Portland - Cementu, Bernard Liban i Spółka, Kraków-Bonarka)

Fab. Kabli / i Ska. Akc. (Fabryka Kabli, Spółka Akcyjna, Płaszów)

Fabr. / Masz. i Wagon. / Zieleniew / ski („L. Zieleniewski”. Polskie Fabryki Maszyn i Wagonów w Krakowie, Lwowie i Sanoku, Spółka Akcyjna)

„Federowicz / i Palugyay” / Hurt. Hand. / Win („Federowicz i Palugyay”, Hurtowy handel win. Wytwórnia win musujących, ul. Podwale 6)

A /Grabowski / Fabr. węd. (Fabryka WYROBÓW Masarskich Aleksandra Grabowskiego, ul. Szewska 16)

Ilustr. / Kurj. Codz. („Ilustrowany Kurjer Codzienny”, „Pałac Prasy”, ul. Wielopole 1)

Kas. Oszczęd. / m. Krakowa (Kasa Oszczędności Miasta Krakowa, ul. Szpitalna 15).

Reprez. Brow. / Tenczyń / kiego (Reprezentacja Browaru Tenczyńskiego w Krakowie, ul. Mostowa 12)

Zarz. Okr. Zw. / Inwal. Woj. (Zarząd Okręgu Krakowskiego Związku Inwalidów Wojennych)

Zw. / Muzyków / Kraków (Związek Muzyków Polskich, Rynek Kleparski 12)

Zw. Leg. Pol. / Krynica (Oddział Krynica Okręgu Krakowskiego Związku Legionistów Polskich)

Zw. Leg. Pol. / Mościce (Oddział Mościce Okręgu Krakowskiego Związku Legionistów Polskich)

Zw. Leg. Pol. / Tarnów (Oddział Tarnów Okręgu Krakowskiego Związku Legionistów Polskich)

Zw. Leg. Pol. / Wieliczka (Oddział Wieliczka Okręgu Krakowskiego Związku Legionistów Polskich)

Zw. Leg. Pol. / Zakopane (Oddział Zakopane Okręgu Krakowskiego Związku Legionistów Polskich)

Zarz. Zw. / Strzelec. (Zarząd Związku Strzeleckiego)

PRZYPISY

¹ Krótki opis uroczystości zamieszczono w czasopiśmie Związku Legionistów Polskich „Legion”, nr 5, maj 1930, str. 24, natomiast nie odnotowano jej w Kronice Parafii św. Józefa, t. II, 1919 -1946.